

„Svetr Jana Palacha“

Zase další deštivé ráno. Už je od sebe neumím rozeznávat. Vlastně ani nevím, co je dnes za den. Asi neděle. Můj plán na dnešek je opět zcela prázdný. Spíš svým životem jenom tak proplouvám. Nic nevytvářím, nikoho neovlivňuju, nic nedělám.

Vzpomínám si, že přece jen něco narušilo tuto jednovátrnost nicoty. Dostal jsem svetr, který kdysi patřil Janu Palachovi! Vlastně asi ne, když si to vše složím dohromady, myslím, že svetr, který teď vlastním já, Jan Palach nikdy ani koutkem oka nespatrił. Dal mi ho nějaký pochybný chlapík. Dle mého odhadu pětapadesátník, tři až pět let na ulici, mozek už značně ovlivněn každodenní konzumací nekvalitních, avšak levných, krabicových vín. Vlastně ke mně pod značným vlivem alkoholu v krvi přišel a zbleptnul něco o národním hrdinovi Janu Palachovi a ohromným štěstím, že zrovna má jeho svetr. Pak mě chvíli přesvědčoval, jaké jsem klikař, že jsem ho potkal, a že mi ho teda dá. Už ani nevím, proč jsem si ho vzal, ale teď mi leží přehozený přes židli v pokoji.

Jsem hrozně nedůvěřivý. Okamžitě, co mi o svetru řekl, jsem byl přesvědčen, že lže. Ani jsem nad tím nezařvažoval. Ani to obvyklé, lidské: "ale co kdyby" mě nenapadlo. Začínám si uvědomovat, že jsem sám sobě jako člověk hodně nesympatický. Ale možná to tak má každý, že si na lidech cení právě těch vlastností, které mu chybí. Vždyť já ani pořádně nevím, kdo to Jan Palach byl. Víím jenom, že se upálil. Neznám souvislosti, dobové okolnosti, nic. Zkusím tomu věnovat chvíli času, stejně nemám co dělat.

Strávil jsem tím docela dost času, dostal jsem se od wikipedie, přes různé internetové diskuze, až ke krátkým dokumentárním filmům. Teď, když jsem si o něm udělal obrázek, můžu se vrhnout na onen svetr. Je zelený. Takový zvláštěně podšíváný tmavohnědou nití. Je dost silný a asi bude hodně teplý. Nemá cedulku. Znovu a znovu ho otáčím v rukách. Trochu zapáchá, cítím z něj kouř. Možná, že ho onen bezdomovec nosil. A hele, má náprsní kapsičku. Hrozně nenápadnou, vůbec jsem si jí na první pohled nevšiml. Prohledám ji a nacházím čtvereček papíru. To musí být nějaký vzkaz. Čtvereček rozkládám a čtu. Jsou tam narychlo naškrábané dvě strohé věty. Nedávají smysl. Asi to bude nějaké zvláštní kódování. Rozeznávám několik písmen řecké abecedy v kombinaci s latinkou a číslicemi. Nic mě nenapadá. Ani můj standartní pomocník Google mi nepomohl.

Po nálezu zprávy nemohu usnout. Trápí mě, že zprávu nerozšifruji. Třeba je v ní něco důležitého. Třeští mi hlava. Chci na to přijít. Vyndávám si papíry. Na první píší vše, co si pamatuji o muži, který mi svetr předal. Snažím se vzpomenout si na každou drobnost.

Podobně si pod sebe sepíši informace o svetr. Na třetí papír vypisuji vše, co mi v hlavě utkvělo o Janu Palachovi. Padám vyčerpáním a usínám.

Nepoznávám se. Nikdy mě nic nebavilo, nikdy jsem neměl opravdového koníčka. Tohle je jiný. Cejtím potřebu na to přijít. Poprvé za můj život mě napadá, čím bych se v budoucnu chtěl živit. Chtěl bych odhalovat tajemství. Avšak ne prozkoumávat a mapovat, nýbrž odhalit to mozkiem, hlavou.

Pomaloučku začínám mít dojem, že na to nepřijdu. Ale chci znát odpověď. Vzpomínám si, že nám kdysi profesor dějepisu říkal o určitém muzeu, nebylo to ale klasické muzeum, dějepisci a historici z tohoto institutu sbírali historiky a příběhy od obyčejných lidí a zpracovávali je. Donesu jim onen svetr a hlavně zprávu. Asi se mi vysmějou, ale za zkoušku nic nedám.

Vydávám se do historického institutu. Vše mě přivítal postarší pán. Nabídl mi kávu a pozval mě k sobě do pracovny. Vyndal jsem své poznámky a modlil se, ať se mnou jedná slušně. Snad mě neponíží. Ale pán mě moc překvapil, ihned se začal o vše zajímat. Vše si vzal a prozkoumal, až na papír o Janu Palachovi. Přeci jenom on má pravděpodobně mnohokrát hlubší znalosti o tomto tématu, než autor, který editoval heslo Jan Palach na internetu a z kterého já jsem čerpal. Mám se stavit za 14 dnů. Prý toho teď mají hodně, ale moc mi děkují, že jsem nález odevzdal. Ale hlavně, dostal jsem nabídku na brigádu. Prý kdyby se mi chtělo, tak bych mohl pánovi o prázdninách pomáhat. To si piště, že jsem chtěl.

Nakonec jsem na nic nepřišel, ale myslím, že už začínám směřovat svůj život směrem, kterým chci, aby se ubíral. Jsem moc vděčný bezdomovci, že mě vytrhl z mého stavu podobnému chodícímu bezvědomému. A přeji si, aby každý z vás jednou našel něco, co mu tolik učaruje, a co ho bude tolik bavit, jako mě zmíněné řešení záhad a vyplňování zamlžených mezer historie.